

LBRIS

We know
books

AGATHA CHRISTIE

CEI CINCI PURCELUȘI

Traducere din limba engleză
GINA FRÂNCU și IOANA BĂRLĂDEANU

LITERA
București

CUPRINS

INTRODUCERE

Carla Lemarchant 7

CARTEA I

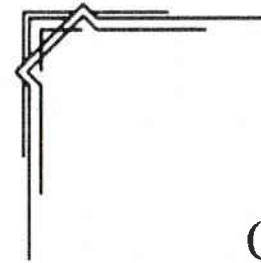
Capitolul 1. Consfătuirea cu partea apărării	21
Capitolul 2. Consfătuirea cu partea acuzării	35
Capitolul 3. Avocatul cel tânăr	45
Capitolul 4. Avocatul cel bătrân	52
Capitolul 5. Comisarul de poliție	61
Capitolul 6. Purcelușul ăsta a plecat la piață.....	86
Capitolul 7. Purcelușul ăsta a rămas acasă	105
Capitolul 8. Purcelușul ăsta a mâncat friptură ..	146
Capitolul 9. Purcelușul ăsta n-a avut nimic	163
Capitolul 10. Purcelușul ăsta a plâns „guiț-guiț-guiț“	183

CARTEA A II-A

Istorisirea lui Philip Blake	203
Istorisirea lui Meredith Blake.....	228
Istorisirea lui Lady Dittisham	243
Istorisirea Ceciliei Williams.....	256
Istorisirea Angelei Warren	268

CARTEA A III-A

Capitolul 1. Concluzii	277
Capitolul 2. Poirot pune cinci întrebări.....	282
Capitolul 3. Reconstituirea	292
Capitolul 4. Adevărul	309
Capitolul 5. Consecințe	318

CAPITOLUL 1

CONSFĂTUIREA CU PARTEA APĂRĂRII

- Dacă-mi amintesc despre cazul Crale? Întrebă Sir Montague Depleach. Desigur! Îmi amintesc chiar foarte bine. O femeie foarte atrăgătoare. Dar dezechilibrată, desigur. Lipsită de autocontrol.

Îl privi pe Poirot dintr-o parte.

- Ce te determină să mă întrebi despre acest caz?

- Mă interesează.

- Nu este chiar o dovadă de tact, domnul meu, spuse Depleach, arătându-și dinții în timp ce schița celebrul „zâmbet de lup“, care avea reputația de a exercita un efect înspăimântător asupra martorilor din boxă. N-a fost unul dintre succesele mele, știi asta. N-am putut s-o scap.

- Știi asta.

Sir Montague ridică din umeri. Continuă:

- Desigur, n-aveam la fel de multă experiență pe-atunci, față de cum am în prezent. Totuși, cred c-am făcut tot ceea ce era omenește posibil. Nu se pot face prea multe fără *cooperare*. Am *obținut*

comutarea într-o pedeapsă cu închisoarea. Am provocat asta, să știi. Multe soții și mame respectabile au semnat o petiție. A fost tratată cu multă compasiune. Sir Montague se lăsă pe spate, întinzându-și picioarele lungi. Chipul său căpătă o expresie imparțială, evaluatoare. Dacă l-ar fi împușcat, sau chiar dacă l-ar fi înjunghiat... aș fi pledat pentru omor din culpă. Dar otravă... nu, cu otrava nu poți să te joci. E complicat... foarte complicat.

- Care a fost apărarea? întrebă Hercule Poirot.

Știa deja, pentru că citise ziarele de atunci, dar nu vedea nimic rău în a părea complet ignorant în fața lui Sir Montague.

- A, sinucidere! Singurul lucru pe care-am fi putut miza. Dar n-a fost o idee prea bine primită. Crale, pur și simplu, nu era genul acela de om! Nu l-ai cunoscut deloc, bănuiesc. Nu? Ei bine, era un tip foarte jovial, foarte plin de viață. Umbla cu multe femei, bea mult... tot tacâmul. Cădea ușor pradă poftelor trupești și se bucura de ele. Nu poți convinge un juriu că un astfel de tip se putea așeza, calm, să-și pună capăt zilelor. Nu se potrivește, pur și simplu. Nu, mi-a fost teamă că aveam să pierd cazul încă de la început. Și femeia n-a vrut să colaboreze! Am știut că o să pierdem imediat după ce a intrat ea în boxa martorilor. N-a luptat deloc. Dar asta este situația... dacă *nu-ți* chemi clientul în boxă, juriul trage singur concluziile.

- Asta ați vrut să spuneți atunci când ați afirmat că nu se pot face prea multe fără cooperare? îl întrebă Poirot.

- Desigur, dragul meu domn. Nu suntem magicieni, totuși. Jumătate din bătălie înseamnă impresia pe care acuzatul i-o lasă juriului. Am cunoscut destule jurii care au dat verdicte împotriva părerii judecătorului. „El a făcut-o, asta-i sigur“ - cam așa e punctul de vedere. Sau: „N-a făcut niciodată așa ceva... nu-mi spune mie astal“ Caroline Crale nici măcar n-a încercat să se lupte.

- De ce nu?

Sir Montague ridică din umeri.

- Nu mă întreba pe mine. Desigur, era foarte atașată de tip. A fost devastată atunci când și-a revenit și a conștientizat ceea ce a făcut. Nu cred că și-a revenit în urma șocului.

- Prin urmare, credeți că era vinovată?

Depleach păru destul de surprins. Replică:

- Ăă... ei bine, am crezut că luăm asta ca pe un lucru sigur.

- A recunoscut vreodată că era vinovată?

Depleach părea șocat.

- Desigur că nu... desigur că nu. Avem codul nostru, să știi. Nevinovăția este mereu... ăăă... presupusă. Dacă ești atât de interesat, este păcat că nu mai poți da de bătrânul Mayhew. Cei din familia Mayhew au fost avocații care m-au instruit.

Bătrânul Mayhew ți-ar fi putut spune mult mai multe decât mine. Dar uite... a trecut pe lumea cealaltă. Mai este și tânărul George Mayhew, desigur, dar el era doar un băiețel la vremea aceea. A trecut ceva timp, să știi.

- Da, știu. Am noroc că vă amintiți atât de multe. Aveți o memorie remarcabilă!

Depleach păru flatat.

- Ei bine, mereu îți amintești de principalele evenimente, să știi. Mai ales atunci când capul de acuzare este cel mai grav dintre toate. Și, desigur, cazul Crale s-a bucurat de foarte multă publicitate din partea presei. Destul interes pentru sex și alte lucruri de acest gen. Fata acuzată în acest caz era destul de greu de uitat. O persoană de-a dreptul unică, credeam eu.

- Mă veți ierta dacă vă par prea insistent, spuse Poirot, dar mai întreb o dată: N-ați avut nici o îndoială cu privire la vinovăția lui Caroline Crale?

Depleach ridică din nou din umeri.

- Sincer... ca de la bărbat la bărbat... nu cred că încape vreo îndoială. Ea a făcut-o, sunt sigur.

- Care erau dovezile împotriva ei?

- Foarte evidente, asta e clar. Mai întâi, avea un motiv. Ea și Crale fuseseră ca șoarecele și pisica vreme de mulți ani... un șir interminabil de certuri. El avea mereu câte-o relație cu altă femeie. Nu se putea abține. Era acel gen de bărbat.

Ea a suportat destul de bine, una peste alta. I-a căutat mereu scuze pe baza temperamentului său... și bărbatul chiar era un partener de nota zece, să știi. Toate operele lui urcaseră foarte mult ca preț... enorm. Nu-mi place stilul acela de pictură, personal... lucruri cam urâte, dar are succes... nu încapе îndoială. Ei bine, așa cum am spus, mai existau problemele astea cu alte femei, din când în când. Doamna Crale nu era genul care să sufere în tăcere. Aveau certuri nopți întregi. Însă mereu se întorcea la ea, până la urmă. Aceste escapade ale lui au ieșit la iveală. Dar ultima lui aventură a fost cu totul deosebită. Era o fată, să știi. Și încă una foarte tânără. De 20 de ani. Elsa Greer, așa o chema. Era singura fiică a unui producător din Yorkshire. Avea bani și ambiție, și știa exact ce voia. Și îl voia pe Amyas Crale. L-a convins s-o picteze... nu făcea, în mod obișnuit, portrete din societate - de genul: „Doamna Blinkety Blank în satin și perle“ -, dar picta figuri. Cred că majoritatea femeilor nu ar fi vrut să fie pictate de el... nu era deloc blând cu ele! Dar a pictat-o pe Elsa Greer, și a sfârșit prin a se îndrăgosti de ea destul de zdravăn. El deja mergea pe 40 de ani, să știi, și era căsătorit de ceva vreme. Era tocmai copt ca să se facă de râs pentru o fetișcană. Elsa Greer a fost fetișcana. Era nebun după ea, iar ideea lui era să divorțeze

și să se însoare cu Elsa. Caroline Crale n-a suportat asta. L-a amenințat. A fost auzită de doi oameni spunând că, dacă nu renunță la aventura cu fata aceea, îl omoară. Și chiar a vorbit serios! În ziua de dinaintea nefericitului eveniment, luaseră ceaiul împreună cu un vecin. El se ocupa cu ierburile și medicamentele preparate în casă. Printre speciile de plante pe care le avea se număra și cucuta. S-a vorbit mult despre ea și despre proprietățile ei otrăvitoare. În ziua următoare, vecinul a observat că jumătate din conținutul sticlei de cucută nu mai era acolo. Și-a anunțat fratele. Au mai găsit o sticlă aproape goală în camera doamnei Crale, ascunsă într-un sertar.

Hercule Poirot se mișcă, stânjenit.

- Altcineva ar fi putut s-o pună acolo.

- O! A recunoscut în fața poliției că o luase ea. Foarte puțin înțelept, desigur, dar, în acel moment, n-avea un avocat care s-o sfătuiască. Atunci când au întrebat-o despre otravă, a recunoscut cu sinceritate că ea o luase.

- Cu ce scop?

- A pretins că voise, de fapt, să se sinucidă ea cu otrava. N-a putut explica motivul pentru care sticla era goală... nici cum se făcea că numai amprente ei erau pe ea. A susținut că Amyas Crale se sinucisese, înțelegeți. Dar, dacă el ar fi luat sticla cu cucută pe care o ascunsese soția în camera

ei, atunci ar fi fost și amprentele lui pe sticlă, pe lângă ale femeii.

- Otrava i s-a pus în bere, nu?

- Da. Ea a scos sticla din frigider și a dus-o jos, unde picta el, în grădină. A turnat-o pe toată și l-a privit cum a băut întregul conținut. Toată lumea a plecat la prânz și n-a observat că el n-a venit... de multe ori, el nu venea la mese. După aceea, ea și guvernanta l-au găsit mort acolo. Povestea soției a fost că berea pe care i-o dăduse ea fusese în regulă. Teoria noastră a fost că el s-a simțit deodată atât de vinovat și a avut atâtea remușcări, încât și-a turnat singur otrava în bere. Totul era o prostie... chiar nu era genul acela de persoană! Și dovada amprentelor a fost cea mai covârșitoare dintre toate.

- Au fost găsite amprente ei pe sticlă?

- Nu, n-au fost... numai ale lui... și erau false. Ea a fost singură cu cadavrul, în timp ce guvernanta urcase să cheme un doctor. Și probabil că a șters sticla și paharul și i-a apăsât mâna pe ele. A vrut să arate că nici nu manevrase sticla sau paharul, să știi. Ei bine, n-a ținut. Bătrânul Rudolph, care a fost procuror, s-a distrat cu asta: a demonstrat în instanță că un bărbat *n-ar fi putut* ține sticla în acea poziție a degetelor! Desigur, noi am încercat din răspuțeri să demonstrăm *c-ar fi putut*... că mâna lui ar fi fost contorsionată

în timp ce murea... dar, sincer vorbind, n-am fost foarte convingători.

- Cucuta probabil că fusese pusă în sticlă înainte ca ea să coboare în grădină, observă Hercule Poirot.

- N-a fost deloc cucută în sticlă. Doar în pahar.

Avocatul se opri - chipul lui masiv și bine conturat își schimbase expresia - și-și întoarse brusc capul.

- Hopa, spuse el. Ia stai, Poirot, *încotro te îndrepti cu asta?*

- În cazul în care Caroline Crale ar fi fost nevinovată, cum a ajuns cucuta aia în bere? întrebă Poirot. Apărarea a susținut în acea vreme că Amyas Crale s-a sinucis. Dar dumneavoastră îmi spuneți că un asemenea lucru nu era posibil... și sunt de acord cu dumneavoastră aici. Nu era genul acela de om. Atunci, dacă nu Caroline Crale a făcut-o, *altcineva a fost criminalul.*

Depleach rosti, mai degrabă scuipând cuvintele:

- Fir-ar să fie, omule, nu poți să învii morții! S-a terminat totul acum multă vreme. Desigur că ea a făcut-o. Ai fi știut asta, dac-ai fi fost acolo, atunci. Era evident din felul în care se comporta. Îmi închipui chiar că verdictul a venit ca o ușurare pentru ea. Nu era speriată. Nici n-a avut emoții. A vrut doar să treacă prin proces și să se termine

odată totul. O femeie foarte curajoasă, la drept vorbind.

- Și totuși, spuse Hercule Poirot, atunci când a murit, ea a lăsat o scrisoare care trebuia să-i fie transmisă fiicei sale, în care jura solemn că era nevinovată.

- Chiar îmi explic de ce a făcut asta, spuse Sir Montague. Dumneata sau eu am fi făcut la fel în locul ei.

- Fata susține că mama sa nu era genul care să mintă.

- Fata susține... mda. Ce știe *ea* despre asta? Dragul meu domn Poirot, fata era foarte mică la acea vreme. Cât avea? Trei, patru, cinci ani? I-au schimbat numele și au trimis-o din Anglia, undeva, la niște rude. Ce poate ea să știe sau să-și amintească?

- Uneori copiii îi cunosc foarte bine pe oameni.

- Poate că așa o fi. Dar nu e valabil și în acest caz. Normal că fata dorește să creadă că mama ei n-a comis crima. Las-o să creadă asta. Nu-i face nici un rău.

- Dar, din nefericire, ea dorește dovezi.

- Dovezi conform cărora Caroline Crale nu și-ar fi ucis soțul?

- Da.

- Ei bine, spuse Depleach, nu le va obține.

- Nu credeți?

Faimosul K.C.¹ își privi meditativ companionul.

- Mereu te-am considerat un om cinstit, Poirot.

Ce-ai de gând? Încerci să faci bani folosindu-te de afecțiunea firească a unei fete?

- N-o cunoașteți. Nu este o fată obișnuită. E o fată cu o mare tărie de caracter.

- Da, îmi imaginez că fiica lui Amyas și a lui Caroline Crale ar fi așa. Ce dorește?

- Dorește adevărul.

- Hm, mă tem că adevărul va fi dezamăgitor pentru ea. Sincer, Poirot, nu cred că există vreo îndoială în această privință. Ea l-a ucis.

- Mă veți ierta, dragul meu prieten, dar trebuie să mă conving singur de asta.

- Ei bine, nu știu ce altceva aș mai putea face eu. Poți să citești ceea ce s-a scris în ziare despre proces. Humphrey Rudolph a fost din partea Coroanei². El a murit... să mă gândesc, cine era protejatul lui? Tânărul Fogg, cred. Da, Fogg. Ai putea să stai de vorbă cu el un pic. Și apoi, mai sunt și oamenii care erau acolo în acea vreme. Să nu crezi c-o să le faci plăcere să-i întrebi prea multe în legătură cu cazul acesta, dar îndrăznesc să spun

¹ Abreviere uzuală de la King's Counsel, consilier juridic al regelui, titlatură purtată de judecătorii, procurorii și avocații Coroanei Britanice (n.tr.)

² Reprezentantul acuzării, adică al statului, în acest caz, Coroana Britanică (n.tr.)

c-o să obții ceea ce vrei de la ei. Dumneata ești un diavol șiret.

- A, da, oamenii implicați. Este foarte important. Vă amintiți cumva și cine erau?

Depleach se gândi o clipă.

- Să văd... a trecut mult timp. Numai cinci oameni erau cu adevărat implicați, ca să zic așa... nu-i mai pun și pe servitori la socoteală... câțiva oameni destul de credincioși și în vârstă, cam speriați... și care nu știau nimic despre nimic. Nimeni nu i-ar fi putut bănuși.

- Sunt cinci oameni, spuneți. Povestiți-mi despre ei.

- Ei bine, era Philip Blake. Un prieten bun al lui Crale... Îl cunoștea de-o viață. Stătea în casa lui, pe-atunci. El e încă în viață. Îl mai văd din când în când. Stă la St George's Hill. E broker la bursă. Joacă pe diverse piețe și de obicei se descurcă din asta. Are destul succes. Chiar se îngrașă un pic.

- Da. Și cine urmează?

- Mai era fratele mai mare al lui Blake. Moșier la țară... un tip care stă mai mult prin casă.

Poirot se gândi instantaneu la o melodie. Încercă s-o ignore. Nu trebuia să se gândească mereu la versuri de grădiniță. Părea obsedat de astfel de lucruri în ultima vreme. Și totuși, melodia insistă să-i revină în minte: